

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vrácení daru

Darování je právním úkonem velmi běžným, každý z nás za svůj život byl jistě mnohokrát obdarován a sám také dárky rozdával. Ne vždy si však uvědomujeme, že poskytnutí daru je právním úkonem, jímž nastávají mnohé právní následky. Jedním z takových následků právního úkonu darování je také právo obdarovaného dar vrátit a jemu korespondující právo dárce chtít dar zpět. Pro vrácení daru však musí být splněny zákonem stanovené podmínky.

Darování je právním úkonem velmi běžným, každý z nás za svůj život byl jistě mnohokrát obdarován a sám také dárky rozdával. Ne vždy si však uvědomujeme, že poskytnutí daru je právním úkonem, jímž nastávají mnohé právní následky. Jedním z takových následků právního úkonu darování je také právo obdarovaného dar vrátit a jemu korespondující právo dárce chtít dar zpět. Pro vrácení daru však musí být splněny zákonem stanovené podmínky.

Pro úplný výklad je třeba charakterizovat samotné darování, pro které je typická bezúplatnost a dobrovolný převod vlastnického práva k daru na obdarovaného. Darování je dvoustranným právním úkonem, tzn. že dárce dar převádí a obdarovaný jej přijímá do sféry své působnosti. Darování je právním úkonem neformálním, tím myslím, že nejedná-li se o darování nemovitosti, nemusí být darovací smlouva uzavírána písemně. České právo (občanský zákoník) výslovně stanoví nemožnost uzavřít darovací smlouvu, podle níž má být plněno až po dárce smrti.

Zákon stanoví pro dárce povinnost informovat obdarovaného o vlastnostech darované věci, zejména jej musí upozornit na vady daru, o kterých ví. Neučiní-li tak, je obdarovaný oprávněn takový dar vrátit. Právo obdarovaného vrátit dar se promlčuje ve tříleté promlčecí době, která začne běžet dnem, kdy obdarovaný při obvyklé pozornosti mohl vadu zjistit. Vzniknou-li obdarovanému v důsledku vad daru, na které nebyl upozorněn nějaké škody, může požadovat po dárce plnění povinností vyplývajících z jeho odpovědnosti za škodu.

Velmi často se lze setkat s případy, kdy dárce požaduje po obdarovaném vrácení daru. Situace není však tak jednoduchá, jak se obecně myslí. Dárce si jednoduše nemůže svou vůli darovat jen tak rozmyslet a požadovat vrácení daru. Je třeba si opět uvědomit, že darováním byla uzavřena řádná darovací smlouva (i když třeba pouze v ústní podobě), ze které plynou mnohé právní následky. Dárce proto může požadovat vrácení daru a tím odstoupit od darovací smlouvy podle zákonem stanovených podmínek.

Dárce se může domáhat vrácení daru, jestliže se obdarovaný chová k němu nebo členům jeho rodiny tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy. Lze samozřejmě jen velmi těžko vymezit pojem hrubé porušování dobrých mravů, v každé rodině jsou nastavena jiná morální kritéria, ale vždy je třeba posuzovat jednání podle obecně přijímaných kritérií. Domáhání se vrácení daru je jednostranným právním úkonem dárce, který musí splňovat veškeré náležitosti právního úkonu, zejména z něj musí být zřejmá vůle, aby byl dárce vrácen dar. Právo domáhat se vrácení daru je osobním právem dárce, a proto jej nemohou jiné osoby po smrti dárce vyžadovat.

Dojde-li k vrácení daru, musí obdarovaný vrátit dárce vše, co mu bylo darováno. Jedná-li se o konkrétní věc, musí být přímo tato věc vrácena. Stane-li se, že obdarovaný tuto věc již pozbyl, musí dárce vydat peněžitou náhradu ve výši odpovídající hodnotě věci v okamžiku zrušení smlouvy. Stejně se postupuje, byla-li předmětem daru věc určená druhově. S věcí musí být vydány i užitky, pokud je

obdarovaný získal v době, kdy již nebyl v dobré víře (tímto okamžikem je doba, od které obdarovaný porušuje dobré mravy). Dárce se jako důvodu k vrácení daru nemůže dovolávat skutkových okolností, jež nastaly či existovaly v době před darováním a za nichž byl právní úkon učiněn a o nichž obě strany při uzavírání smlouvy věděly.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamena bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)